

Republika Hrvatska
Općinski sud u Varaždinu
Stalna služba u Ivancu
Ak. Mirka Maleza 3

Poslovni broj: P-474/2025-19

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Varaždinu, Stalna služba u Ivancu, po sutkinji toga suda Nataši Sever, kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužitelja Željka Šoštarića, OIB: 85230207812, Varaždin, Ulica Vladimira Gotovca 35, zastupanog po punomoćnici Ivani Kostanjevec Rožmarić, odvjetnici iz Varaždina, protiv tuženika ADDIKO BANK d.d., Slavonska avenija 6, Zagreb, OIB:14036333877, zastupanog po punomoćniku Krešimiru Ćurkoviću, odvjetniku u Odvjetničkom društvu Ćurković i Partneri iz Zagreba, radi utvrđenja ništetnosti i isplate, nakon zaključene glavne rasprave 21. rujna 2026., održane u nazočnosti tužitelja uz punomoćnicu te u odsutnosti uredno pozvanog punomoćnika tuženika, na ročištu za objavu i uručenje presude 13. listopada 2026.,

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se ništetnom odredba čl.5 Ugovora o kreditu 136-172/2005, solemniziranog po javnom bilježniku Jagodi Vajdić-Sevšek iz Varaždina dana 17.06.2005.godine pod posl. brojem OU-765/2005, sklopljenog između tužitelja Željka Šoštarića, OIB:85230207812, Varaždin, Ulica Vladimira Gotovca 35, kao korisnika kredita i pravnog prednika tuženika, trgovačkog društva HYPO ALPE-ADRIA-BANK d.d. Zagreb, Podružnica Varaždin, Zagrebačka 61, a sada ADDIKO BANK d.d., OIB: 14036333877 iz Zagreba, Slavonska avenija 6, kao kreditora, a u dijelu koji glasi "Prije isplate kredita odbijaju se od iznosa kredita jednokratni troškovi obrade u iznosu od 1,25% iznosa kredita" te navedena odredba ne proizvodi pravni učinak za ugovorne strane.

II. Nalaže se tuženiku ADDIKO BANK d.d. OIB:14036333877, Slavonska avenija 6, 10 000 Zagreb, da tužitelju Željku Šoštariću, OIB:85230207812, Varaždin, Ulica Vladimira Gotovca 35, na ime naknade za obradu kredita isplati iznos od 360,82 eura (tristošezdeseteura i osamdesetdva centa), zajedno sa zakonskim zateznim kamatama tekućim od 01. srpnja 2005. do 31. prosinca 2007. po stopi od 15% godišnje, a od 01. siječnja 2008. do 30. lipnja 2011. po stopi od 14% godišnje, od 01. srpnja 2011. do 31. srpnja 2015. po stopi od 12% godišnje, od 01. kolovoza 2015. do 31. prosinca 2016. po stopi od 8,14% godišnje, od 01. siječnja 2016. do 30. lipnja 2016. po stopi od 8,05 % godišnje, od 01. srpnja 2016. do 31. prosinca 2016. po stopi od 7,88% godišnje, a od 01. siječnja 2017. do 30. lipnja 2017. po stopi od 7,68% godišnje, 1. srpnja 2017. do 31. prosinca 2017. po stopi 7,41% godišnje, od 1. siječnja 2018. do

30. lipnja 2018. po stopi 7,09% godišnje, od 1. srpnja 2018. do 31. prosinca 2018. po stopi 6,82% godišnje, od 1. siječnja 2019. do 30. lipnja 2019. po stopi 6,54% godišnje, od 1. srpnja 2019. do 31. prosinca 2019. po stopi 6,30% godišnje, od 1. siječnja 2020. do 30. lipnja 2020. po stopi 6,11% godišnje, od 1. srpnja 2020. do 31. prosinca 2020. po stopi 5,89% godišnje, od 1. siječnja 2021. do 30. lipnja 2021. po stopi 5,75% godišnje, od 1. srpnja 2021. do 31. prosinca 2021. po stopi 5,61% godišnje, od 1. siječnja 2022. do 30. lipnja 2022. po stopi 5,49% godišnje, od 1. srpnja 2022. do 31. prosinca 2022. po stopi 5,31 % godišnje, od 1. siječnja 2023. do 30. lipnja 2023. po stopi 5,50% godišnje, od 1. srpnja 2023. do 31. prosinca 2023. po stopi 7% godišnje, od 1. siječnja 2024. do 30. lipnja 2024. po stopi 7,5% godišnje, od 1. srpnja 2024. do 31. prosinca 2024. po stopi 7,25% godišnje, a od 1. siječnja 2025. nadalje pa do isplate, po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, s tim da se referentna stopa definira kao kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, a sve u roku od 15 dana.

III. Nalaže se tuženiku ADDIKO BANK d.d., Slavonska avenija 6, 10 000 Zagreb, OIB:14036333877, da tužitelju Željku Šošariću, OIB:85230207812, Varaždin, Ulica Vladimira Gotovca 35 nadoknadi prouzročeni parnični trošak u iznosu od 428,27 eura (četristodvadesetosam eura i dvadesetsedam centi), zajedno sa zakonskim zateznim kamatama od dana donošenja presude 13. listopada 2026. pa do isplate, po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, s tim da se referentna stopa definira kao kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, a sve u roku od 15 dana.

Obrazloženje

1. Tužitelj, po punomoćniku, protiv tuženika podnio je tužbu radi utvrđenja ništetnosti i isplate, navodeći da je tužitelj u svojstvu korisnika kredita dana 14.06.2005.godine sklopio s tuženikom-Hypo Alpe Adria bank d.d. Zagreb, Slavonska avenija 6, Podružnica Varaždin, Zagrebačka 61 (sadašnjeg naziva Addiko bank d.d.) potrošački stambeni Ugovor o kreditu broj 136-172/2005, solemniziran po javnom bilježniku Jagodi Vajdić Sevšek iz Varaždina dana 17.06.2005.godine pod posl. brojem OU-765/2005, a kojim mu je odobren iznos kredita od 46.000,00 CHF uz obvezu povrata u mjesečnim ratama i uz ugovorenu kamatnu stopu. (dalje u tekstu: Ugovor), da je uz

redovne kamate i druge troškove, tužitelju odredbom čl. 5 Ugovora nametnuta obveza plaćanja tzv. ulazne naknade za obradu kredita u iznosu 1,25 % od iznosa kredita, jednokratno, a koju je bio dužan platiti prije isplate kredita, da je tužitelj naknadu platio dana 30.6.2005. godine i to u iznosu od 2.718,60 kn/ 360,82 EUR, da prilikom sklapanja predmetnog ugovora tužitelju nisu bila dana nikakva objašnjenja niti pojašnjenja o svrsi navedene naknade, njezinu izračunu, osnovi za njezino određivanje, niti je bio upoznat s bilo kakvim važećim cjenikom kreditora, da je odredba o plaćanju predmetne naknade nije bila predmet individualnih pregovora, već je bila sastavni dio unaprijed pripremljenog obrasca ugovora, koji tužitelj nije imao mogućnosti mijenjati, dopunjavati ili osporiti, a ni dobiti detaljne informacije o sadržaju i svrsi naknade, da je takva ugovorna odredba, koja stvara značajnu neravnotežu na štetu potrošača, nije transparentna, nije precizna i nije utemeljena na stvarno pruženoj usluzi, već se naplaćuje bez ikakvog stvarnog protučinjenja, da je u konkretnom slučaju riječ o unaprijed formuliranoj odredbi o tzv. ulaznoj naknadi od strane tuženika kao banke, o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo, a ista je suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokovala neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja kao potrošača, s obzirom da tužitelju nije jasno i nedvosmisleno prezentiran odnos između iznosa naknade i zauzvat pruženih usluga čiji bi se troškovi trebali pokriti tom naknadom, u smislu koji su to objektivno nastali konkretni troškovi koji bi se trebali pokriti iz iznosa sporne naknade, odnosno koji opravdavaju plaćanje iste, a niti je tuženik vodio računa o zakonitim interesima tužitelja jer je riječ o tipskim ugovorima, da u pogledu sporne odredbe tužitelj dakle nije imao mogućnosti pregovora niti izbora odbijanja prihvaćanja te odredbe jer u tom slučaju tuženik očito ne bi ni sklopio ugovor, a što je suprotno načelu savjesnosti i poštenja prouzročilo značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja kao potrošača pa da imajući u vidu sve pravno relevantne činjenice iz čl. 81., 83. i 85. Zakona zaštititi potrošača, sporna ugovorna odredba je nepoštena i time u smislu čl. 87. ZZP-a ništetna i ne proizvodi pravne učinke pa je tužitelj tražio utvrđenje ništetnosti navedene ugovorne odredbe i povrat iznosa koji je temeljem iste platio, zajedno s pripadajućim zateznim kamatama, počevši od dana uplate do dana isplate. Tužitelj je naveo da je Vrhovni sud Republike Hrvatske u više presuda zauzeo pravno stajalište da su takve ugovorne odredbe-koje nameću potrošaču neobrazložene troškove bez mogućnosti pregovaranja ništetne kao protivne načelima savjesnosti i poštenja, transparentnosti i ravnopravnosti ugovornih strana (primjerice, Rev-1035/2024, Rev 2861/2021, Rev 1517/2021, „Rev-2868/18-2 od 20. ožujka 2019., Rev-1781/2022-2 od 13. prosinca 2022, Rev-673/2023 i dr.). Tužitelj je naveo da prema članku 322. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“, br. 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18), ništetan je ugovor ili ugovorna odredba koja je protivna Ustavu RH, prisilnim propisima ili moralu društva, da sukladno članku 322. stavku 1. i 2. Zakona o obveznim odnosima, ništetnost ugovora ili ugovorne odredbe sud utvrđuje po službenoj dužnosti, a prema članku 323. stavku 1. Zakona o obveznim odnosima, zahtjev za utvrđenje ništetnosti ne podliježe zastari, da zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora, odnosno u slučaju zahtjeva iz čl. 323 st.1 ZOO-a kao posljedice utvrđenja ništetnosti ugovora, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora (pravni stav građanskog odjela VSRH sa sjednice Odjela od dana 30.01.2020. godine). Tužitelj je naveo da je

opće pravilo, propisano odredbom čl.1111. Zakona o obveznim odnosima, da kada dio imovine neke osobe na bilo koji način prijeđe u imovinu druge osobe, a taj prijelaz nema osnove u nekom pravnom poslu, odluci suda, odnosno druge nadležne vlasti ili zakonu, stjecatelj je dužan vratiti ga, odnosno ako to nije moguće, naknaditi vrijednost postignute koristi, a odredbom čl.1115 istog Zakona propisana je obveza kod vraćanja stečenog bez osnove zajedno s plodovima i zateznim kamatama, i to, ako je stjecatelj nepošten od dana stjecanja.

2. U opsežnom odgovoru na tužbu (list 38-50 spisa), po punomoćniku, tuženik je istaknuo prigovor zastare, osporavao sve činjenične navode tužbe, iznesena tumačenja tužitelja, protivio se svim dokaznim prijedlozima tužitelja, osporavao osnovanost tužbe i tužbenog zahtjeva. Tuženik je naveo kako visina i datum naplaćene naknade u iznosu od 360,82 eura nije sporan. Tuženik je istaknuo prigovor zastare, obrazlažući da se na zahtjev za isplatu temeljem stjecanja bez osnove primjenjuje opći zastarni rok od 5 godine, što znači da je za sva potraživanja s osnova stjecanja bez osnove koja su nastala prije 16.09.2020. godine, nastupila zastara potraživanja. Prema odredbi čl.241. ZOO-a zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Kako je kondemnatorni dio u zastari, to tužitelj nema niti pravni interes za utvrđenje ništetnosti. Naime, deklaratorni tužbeni zahtjev ne može biti sam sebi svrha, već interes za takav zahtjev mora proizlaziti iz mogućnosti da tužitelj tužbom potražuje isplatu, kako to određuje ZPP-a u članku 187. stavku 2. čl. 187. st. 2., što u konkretnom slučaju nije ispunjeno. Neprihvatljiva su tumačenja Vrhovnog suda RH kako sud može sam odrediti kada nastupa zastara, s obrazloženjem da postoji nedostatak pravne norme, i to na način da sud stavlja van snage zakonski rok zastare od 5 godina koji se odnosi na stjecanje bez osnove, smatrajući da se taj rok ne može primijeniti jer je relativno kratak. Tuženik je smatrao da takvo mišljenje sudaca Vrhovnog suda RH predstavlja težu povredu načela vladavine prava i zakonitosti, te svaki sudac koji bi slijedio takvo tumačenje počinio bi identičnu težu povredu prava tuženika na pravično i pošteno suđenje. Člankom 225. ZOO-a propisano je da tražbine zastarijevaju za pet godina ako zakonom nije određen neki drugi rok zastare. Rok od 5 godina nije kratak rok, već predstavlja primjeren i razuman rok u kojem oštećena strana ima mogućnosti poduzeti odgovarajuće pravne radnje kojima se prekida zastara. Tužitelj, u slučaju da je bio izložen nepoštenim i nepravičnim odredbama ugovora o kreditu, tada je od trenutka tih događaja imao punih 5 godina poduzeti odgovarajuće mjere. Primjena zastarnih rokova pronalazi opravdanje u primjeni načela pravne sigurnosti, kako je to potvrđeno brojnim presudama Suda EU. Činjenica da je tužitelj bio pasivan cijelo ovo vrijeme ne može ići na teret tuženika. Institut zastare dopušten je pozitivnim pravilima, te su njegove norme kogentne, što znači da stranke a niti sud svojim ugovorima ili odlukama mijenjati, ukidati, smanjiti ili produžiti rok zastare. Osnova ove tužbe može biti i jedino jest poziv na institut stjecanja bez osnove. Za taj institut primjenjuje se opći zastarni rok, sukladno čl. 225. ZOO-a. Sudska odluka u postupku zaštite kolektivnih interesa potrošača niti jednim jedinim zakonskim propisom nije navedena kao razlog koji dovodi do prekida zastare. Dakle, takva odredba u zakonu ne postoji, te se predlaže sudu da u ovoj pravnoj stvari slijedi zakon, a ne tumačenja sudaca Vrhovnog suda RH, jer bi to bilo teža povreda vladavine prava i načela zakonitosti, a time bi tuženiku bilo

povrijeđeno pravo na pravično i pošteno suđenje. Na navedeno ukazuje i presuda Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske PŽ-2637/2023-3 od 09. travnja 2024. godine. Naime, za razliku od Vrhovnog suda Republike Hrvatske koji početak zastarijevanja određuje s danom pravomoćnosti sudske odluke kojom je ništetnost ugovora/pojedine ugovorne odredbe utvrđena ili na drugi način ustanovljena, ovaj sud smatra da stranka koja kondemnatornim tužbenim zahtjevom potražuje naknadu onog što je dala protivnoj stranci uopće (prethodno) ne mora podnijeti deklaratornu tužbu za utvrđenjem ništetnosti. Ovo upravo zbog toga što sud i u postupku pokrenutim kondemnatornim tužbom po službenoj dužnosti u smislu članka 327. stavka 1. Zakona o obveznim odnosima mora ispitati je li ugovor/pojedina odredba ugovora ništetna(neovisno o tome što o ništetnosti u tom postupku ne donosi posebnu odluku). Prema tome, kada bi se doslovno tumačilo pravno shvaćanje Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 30. siječnja 2020., tada bi sud u postupku koji se vodi povodom kondemnatornog tužbenog zahtjeva za povratom onog što je tužitelj predao drugoj stranci po ništetnom ugovoru (a koji postupak bi bio pokrenut nakon više od pet godina od stjecanja imovine od strane tuženika po ništetnom ugovoru) u tom postupku po službenoj dužnosti ispitao ništetnost („ili je na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora” – dio shvaćanja Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 30. siječnja 2020.) te bi stoga unatoč zastari prihvatio taj tužbeni zahtjev. Jednako tako, kada bi stranka koja je nešto predala drugoj stranci po ništetnom ugovoru tužbenim zahtjevom podnesenim sudu na primjer, 50 godina nakon prestanka ugovora ispunjenjem obveze, zatražila utvrđenje ništetnosti ugovora te ishodila pravomoćnu sudsku odluku (kojom bi bila utvrđena ništetnost), ona bi u daljnjem roku od pet godina kondemnatornim tužbenim zahtjevom mogla zatražiti povrat onoga što je dala po tom ugovoru. Time bi se dezavuirala sama svrha instituta zastare restitucijskog potraživanja jer zastara tog potraživanja de facto (gotovo) nikada ne bi nastupila, a što je protivno i pravnoj sigurnosti jer bi dužnik uvijek bio u neizvjesnosti upravo zbog vjerovnikova prava da vječno potražuje povrat po članku 323. stavku 1. Zakona o obveznim odnosima. Upravo zbog navedenog, mišljenje je ovog suda da stranka koja je dio svoje imovine predala drugoj stranci po ništetnom ugovoru, ukoliko želi restitucijskim zahtjevom potraživati povrat te imovine, mora u općem zastarnom roku a) postaviti kondemnatorni tužbeni zahtjev za povratom te imovine ili b) u tom roku podnijeti deklaratornu tužbu za utvrđenjem ništetnosti ugovora/pojedine ugovorne odredbe kako bi u smislu članka 241. Zakona o obveznim odnosima tom tužbom prekinula tijek zastarijevanja svog potraživanja iz članka 323. stavka 1. tog Zakona. Ako ona u tom roku ne učini ništa od navedenog, nego nakon proteka tog roka podnese kondemnatorni tužbeni zahtjev, a protivna stranka se pozove na zastaru (članak 214. stavak 3. Zakona o obveznim odnosima), tada bi sud taj tužbeni zahtjev zbog zastare potraživanja trebao odbiti kao neosnovan. Da je tome tako, tuženik ukazuje i na presudu Općinskog suda u Zadru posl. br. P-2119/2021 od 04. travnja 2024. godine-27. Restitucijski zahtjevi iz ništetnih ugovora zastarijevaju u relativno zastarnom roku od 5 godina, neovisno o tome što se pravo na isticanje ništetnosti ne gasi (čl. 328. ZOO). Među strankama nije prijeporno da je tužiteljica prijevremeno otplatila kredit, uvećanom uplatom glavnice, na datum 06. listopada 2014. godine po spomenutom ugovoru te je takav ugovorni odnos među strankama prestao s danom 06. listopada 2014. godine. Budući je tužba u ovoj pravnoj stvari podnesena 09. studenog 2021. osnovan je tuženikov prigovor zastare u dijelu u kojem tužiteljica traži isplatu u visini

isplaćene naknade za obavljanje bankarskih usluga (ulazna naknada) te u visini isplaćena naknade za prijevremenu otplatu kredita (izlazna naknada). Također u nedavno objavljenom znanstvenom radu "Stjecanje bez osnove", objavljenom u Godišnjaku Hrvatskog društva za građanskopravne znanosti i praksu dr. sc. Marko Baretić dipl.iur., upravo razmatrajući ovaj stav VSRH-a navodi:

"Dakle, zahtjev za utvrđivanje ništetnosti te zahtjev za ostvarivanje pojedinačnog restitucijskog zahtjeva iz ništetnog posla dva su različita zahtjeva koja služe različitoj svrsi, pa su time podvrgnuta različitim pravilima: zahtjevom za utvrđivanje ništetnosti štite se javni interesi pa je jasno da taj zahtjev ne može biti vremenski ograničen. S druge strane, zahtjevom za ostvarivanje pojedinačnog restitucijskog zahtjeva iz ništetnog posla štiti se privatni interes vjerovnika, pa je jasno da taj zahtjev mora biti ograničen opravdanim interesima dužnika te pravne sigurnosti općenito. Zbog toga ostvarivanje toga zahtjeva, za razliku od zahtjeva za utvrđivanjem ništetnosti, ograničeno je zastarnim rokom koji počinje teći od trenutka stjecanja bez osnove. Tumačenjem prema kojem bi restitucijski zahtjev iz ništetnih poslova započeo zastarijevati tek od utvrđenja ništetnosti neprimjereno bi se poistovjetilo privatni interes pojedinog vjerovnika s javnim interesom, čime bi se ujedno značajno narušila ravnoteža interesa vjerovnika i dužnika te pravna sigurnost općenito, jer vjerovnikova tražbina ne bi zastarijevala sve dok se on ne bi odlučio pokrenuti postupak za utvrđivanje ništetnosti."

Dakle, citirana pravna teorija potvrđuje stajalište tuženika kako je zastarni rok za ostvarivanje pojedinačnog restitucijskog zahtjeva iz ništetnog posla potrebno ograničiti na zakonom propisani zastarni rok koji se ima računati u svakom pojedinom slučaju. Obzirom je Ugovor o kreditu zaključen 2005. godine te iznos ulazne naknade naplaćen 2005. godine, dok ugovor o kreditu nije utvrđen ništetnim, jasno je i nedvojbeno da je tužba podnesena izvan općeg zastarnog roka od pet godina te se takvu tužbu i tužbeni zahtjev predlaže odbiti u cijelosti.

Tuženik je naveo izostanak činjenične osnove tužbe i teret dokazivanja, navodeći da tužba uopće ne sadrži koje su konkretne radnje tuženika dovele do ništetnosti pojedinih odredbi Ugovora o kreditu, pa tako ne sadrži niti onaj minimalni činjenični opis predmetnih okolnosti koje su relevantne za ovaj slučaj, slijedom čega se uopće ne može niti napraviti test da li su ugovorne odredbe ništetne ili ne. Imajući u vidu navedeno, ako tužitelj ne iznosi činjenične navode vezano za ništetnost odredbi ugovora o kreditu, tada je tuženik mišljenja da su o tom tužbenom zahtjevu ne može ni odlučiti. Apstraktno pozivanje na odredbe ZOO-a i ZPP-a ne može nadomjestiti činjenične navode tužbe o kojima sud treba odlučiti pravilnom primjenom materijalnog prava. Tuženik smatra da su i dokazni prijedlozi predloženi paušalno, bez navođenja na koje okolnosti i koje činjenične navode. Dužnost je stranaka da u parnici iznesu tvrdnje o činjenicama na kojima zasnivaju svoje zahtjeve-onus proferandi i da predlože dokaze kojima će potkrijepiti te činjenične navode-onus probandi. Dužnost iznošenja činjeničnih tvrdnji i predlaganja dokaza nije obveza stranke prema parničnom protivniku, a ni prema sudu, već u svojoj biti, prema samoj sebi. Osim što moraju biti predloženi i izvedeni dokazi na okolnost postojanja činjenica za koje tužitelj tvrdi da postoje, ti dokazi moraju imati takav stupanj uvjerenosti da se sa sigurnošću može utvrditi postojanje tih činjenica.

Dakle, osim što prvenstveno dokazi moraju biti predloženi, te njihov sadržaj mora biti takav da se sa sigurnošću može utvrditi postojanje neke činjenice, dokazi moraju biti i

adekvatni, što u konkretnom slučaju također nije ispunjeno. Slijedom navedenog, po procesnim pravilima o teretu dokaza, da dokazi moraju biti predloženi, da dokazi moraju biti adekvatni, te da se iz sadržaja tih dokaza može sa sigurnošću utvrditi sporna činjenica, u konkretnom slučaju sud treba odbiti tužbeni zahtjev, jer tužitelj nije predložio adekvatne dokaze iz kojih bi se sigurnošću mogla utvrditi osnovanost i visina tužbenog zahtjeva.

Tuženik je naveo neosnovanost navoda o ništetnosti pojedinih odredbi ugovora jer je smatrao da su tužitelj i tuženik pojedinačno pregovarali o spornim odredbama Ugovora o kreditu, sadržaj osporenog Ugovora o kreditu određen je sukladno iskazanim voljama ugovornih stranaka. Odredbe ugovora o naknadi za obradu kredita su bile jasne, lako uočljive i razumljive te su sva prava tužitelja kao potrošača prije, tijekom i nakon sklapanja ugovora bila poštovana u cijelosti. Imajući u vidu navedeno:

1. tužitelj se prije sklapanja ugovora o kreditu obratio tuženiku s kojim je, u razgovoru, pregovorima, upoznavanju sa svim mogućnostima kreditiranja, odlučio zatražiti sklapanje predmetnog ugovora o kreditu uz pripadajuće uvjete,

2. tuženik je u tim pregovorima vrlo jasno objasnio sve značajke ugovora, o promjenjivosti kamatne stope, valutnoj klauzuli te o naknadama za obradu i prijevremenu otplatu kredita. Pri tome je tuženik, kako prije sklapanja, tako i za vrijeme trajanja ugovora o kreditu u cijelosti poštovao sve odredbe o pravima potrošača, vodeći računa da tužitelj jasno izrazi svoju ugovornu volju, te sukladno svom dispozitivnom pravu odluči kakav će ugovor s tuženikom zaključiti.

3. Ugovor o kreditu imao je vrlo jasan i uočljiv tekst da se radi o promjenjivoj kamatnoj stopi i da se radi o valutnoj klauzuli, da je ugovorena naknada za obradu i prijevremenu otplatu kredita, što je tužitelj po vlastitom izboru prihvatio, iako je imao mogućnost izbora drugih oblika, vrste, ugovora o kreditu, bilo kunski, bilo u EUR-ima, bilo s fiksnom kamatom, bilo s promjenjivom kamatom.

Tuženik posebice napominje kako je tuženik u potpunosti postupao u skladu s člankom 3011. stavkom 3. Zakona o kreditnim institucijama, koji navodi sljedeće:

„Prije sklapanja ugovora iz stavka 2. ovoga članka kreditna institucija dužna je potrošaču predočiti odnosno učiniti dostupnima sve bitne uvjete ugovora iz kojih su jasno vidljiva prava i obveze ugovornih strana. Kada je riječ o sklapanju ugovora o kreditu, kreditna institucija dužna je prije sklapanja ugovora i drugim sudionicima kreditnog odnosa (sudužnicima, založnim dužnicima i jamcima) predočiti odnosno učiniti dostupnima sve bitne informacije o uvjetima ugovora iz kojih će im biti vidljiva prava i obveze ugovornih strana te ih upozoriti na pravnu prirodu sudužništva odnosno jamstva, kao i na pravo kreditne institucije da poduzme naplatu svojih potraživanja od svih sudionika kreditnog odnosa.“ te je tužitelju kao potrošaču predočio i učinio dostupnim sve bitne uvjete ugovora iz kojih su jasno vidljive prava i obveze ugovornih strana.

Tuženik je dopuštenost ugovaranja naknade za obradu kredita obrazložio ističući kako je odredba kojom se ugovara naknada za obradu kredita jasna, lako uočljiva i razumljiva.

a) Prema pozitivnim zakonskim odredbama bilo je dopušteno ugovaranje naknade za obradu kredita, te je opće poznata činjenica da su na tržištu kredita takvi krediti prisutni već godinama, sa čime su potrošači bili upoznati.

Člankom 1022. st.2. ZOO propisano je kako se ugovorom o kreditu utvrđuje iznos te uvjeti davanja, korištenja i vraćanja kredita. Ugovor o kreditu nije unaprijed formulirani

ugovor, već upravo odražava volju tužitelja iskazanu nakon potpunog i jasnog informiranja o svim značajkama takvog ugovora, dok je teret dokaza u smislu nepoštenosti na strani tužitelja. Tuženik kao kreditor nije ovlašten samostalno određivati sastojke ugovora, već je vezan pozitivnim zakonskim propisima i voljom korisnika kredita. Prilikom sklapanja ugovora o kreditu pregovaralo se o sadržaju istoga, korisniku kredita su stavljeni na uvid svi podaci i uvjeti kreditiranja u jasnom i uočljivom tekstu, te je tuženik u potpunosti postupao u skladu s prisilnim propisima i pod nadzorom HNB-a. Tako se navodi da je Zakonom o bankama u članku 173. u bitnome navedeno

- Banka je dužna na pogodnom mjestu u svojim poslovnim prostorijama učiniti dostupnim informacije o uvjetima pružanja usluga potrošačima.

- Osim obveznog informiranja potrošača na način iz stavka 1. ovoga članka o uvjetima pružanja usluga, banka može i na drugi prikladan način iste informacije učiniti dostupnim.

- Pod informacijama iz stavka 1. ovoga članka, a koje se odnose na odobravanje kredita, podrazumijevaju se sljedeći podaci:

naknade, odnosno provizije koje (osim kamata po deklariranoj nominalnoj stopi) banka zaračunava korisniku kredita,

u bankarskom poslovanju banka ima pravo naplatiti naknade za svoje usluge, a koja je prethodno naznačeno u Tarifi naknada banke koja je odobrena od strane regulatora – Hrvatske narodne banke te koja je izvješena u poslovnicama, predočava se svim klijentima te se nalazi i na internetskim stranicama tuženika, sve sukladno navedenom članku 173. tada važećeg Zakona o bankama.

Dakle, iz navedenog jasno proizlazi da je tužitelj imao dovoljno informacija iz kojih proizlazi njegova obveza plaćanja naknade za obradu kredita, o istoj je bio informiran prije i za vrijeme sklapanja ugovora o kreditu, i to u točno određenom iznosu, a odredba o takvoj naknadi predstavlja odredbu koja je u ugovoru o kreditu sastavljena jasno, lako je uočljiva i lako razumljiva. Naknade za obradu kredita propisuje i Zakon o potrošačkom kreditiranju i Pravilnik o naknadama na potrošačke kredite (NN 15/2014), izdan od Ministarstva financija. Dakle, radi se o zakonitoj odredbi ugovora o kreditu slijedom čega ista nije ništetna niti protivna Ustavnu, prisilnim propisima niti moralu društva. Ujedno se navodi da i Zakon o platnom prometu regulira određene naknade, pa čak i one za samo informiranje klijenata. Člankom 296. st. 3. ZOO-a propisano je kako se odredbe o ništetnosti ne primjenjuju na one odredbe općih uvjeta ugovora čiji je sadržaj preuzet iz važećih propisa ili se prije sklapanja ugovora o njima pojedinačno pregovaralo, a druga strana mogla utjecati na njihov sadržaj te na odredbe o predmetu i cijeni ugovora ako su jasne, razumljive i lako uočljive. Dodatno je naveo i kako je naknada za obradu kredita, prema stavu HNB-a, dio EKS koja predstavlja cijenu u smislu čl. 84. ZZP-a za koju se onda prema odredbama ZZP-a ne provode testovi transparentnosti i poštenosti. Ulazna naknada kao sastavni dio EKS-a predstavlja konačni trošak kredita, koje postupanje banke nadzire HNB.

Tuženik je ukazao na presudu Trgovačkog suda u Osijeku poslovni broj P-2/2021-28 od 28. travnja 2022. g. kojoj je navedeno: „Naime, čl. 7. Ugovora o dugoročnom kreditu propisano je, između ostalog, kako korisnik kredita obvezuje se platiti naknadu, a prema Odluci o visini naknade za obavljanje bankarskih usluga, koja trenutačno iznosi 1,25 % jednokratno, unaprijed min. 900,00 kn, na iznos kredita za usluge odobravanja i praćenja kredita. 43. Čl. 173. st. 1. Zakona o bankama ("Narodne novine", broj

84/2002) propisano je kako banka je dužna na pogodnom mjestu u svojim poslovnim prostorijama učiniti dostupnim informacije o uvjetima pružanja usluga potrošačima, dok je st. 3. t. 4. istog članka propisano kako pod informacijama iz stavka 1. predmetnog članka, a koje se odnose na odobravanje kredita, podrazumijevaju se i podaci o naknadama, odnosno provizijama koje (osim kamata po deklariranoj nominalnoj stopi) banka zaračunava korisniku kredita. Tuženik je u odgovoru na tužbu istaknuo je kako je tužitelj bio upoznat sa predmetnom naknadom pri sklapanju samog ugovora, odnosno kako je ista bila izvješena u poslovnicama, predložena klijentima te se nalazi i na internetskim stranicama tuženika. Zakonski zastupnik tužitelja u svom iskazu je naveo kako ga banka nije upoznala sa troškom obrade kredita, nego su navedeni trošak naplatili. Sud je utvrdio kako se u konkretnom slučaju radi o jednokratnoj naknadi koja se na temelju čl. 173. st. 1. Zakona o bankama, koji je bio na snazi u vrijeme sklapanja ovdje spornog Ugovora, zaračunavala korisniku kredita, a sama odredba Ugovora je jasna, nedvosmislena, u skladu sa zakonskim propisom i nije podložna jednostranim promjenama od strane tuženika, iz čega proizlazi kako čl. 7. ovdje spornog Ugovora nije ništetan.“ Gore citirano potvrdio je Visoki trgovački sud Republike Hrvatske u presudi br. PŽ-2437/2022 od 24.05.2023.g. navodeći: Pravilno je prvostupanjski sud utvrdio da se u konkretnom slučaju radi o jednokratnoj naknadi koja se na temelju odredbe čl. 173. st. 1. Zakona o bankama, koji je bio na snazi u vrijeme sklapanja ovdje spornog Ugovora, zaračunavala korisniku kredita, a sama odredba Ugovora je jasna, nedvosmislena, u skladu sa zakonskim propisom i nije podložna jednostranim promjenama od strane tuženika. Takav stav dijeli i Županijski sud u Splitu koji je u presudi od 24.02.2021., posl. broj: GŽ-1215/2020 odbio žalbu tužitelja u pogledu dijela prvostupanjske presude kojim je odbijen zahtjev za utvrđenje ništetnosti ugovorne odredbe o ulaznoj naknadi za obradu kredita i to iz razloga što: „su te odredbe dovoljno jasne“ te da se „iz samog Ugovora sud ne vidi što bi prvotuzitelju u njegovom konkretnom slučaju nešto moglo biti upitno“, čime taj sud zauzima nedvojben stav kako odredbe o ulaznoj naknadi nikako ne mogu biti ništetne. Navedena odredba je dakle bila jasna, dopuštena i tužitelj je s njome bio upoznat. Tužitelj pak u spis ne dostavlja nikakav dokaz kojim dokazuje suprotno. Ukazuje se i na odluku Županijskog suda u Splitu, br. GŽ-279/2023 od 8.03.2023.g. koja navodi: „Međutim, suprotno stajalištu prvostupanjskog suda, s obzirom da su u spornoj odredbi čl. 6.1. ugovora odnosno aktima koji predstavljaju sastavni dio ugovora i tužitelju su uručeni te da su tužitelju predloženi razlozi i pojedinosti vezane za naknadu za obradu kredita, pa kako je ta odredba jasna, uočljiva, razumljiva i ne uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja odnosno nije suprotna načelu savjesnosti i poštenja, to je pravilno pravilnom primjenom odredaba čl. 81. i čl. 87. ZZP/03 i odredaba čl. 96., čl. 97. i čl. 99. ZZP/07 te čl. 3-4., čl. 272. i čl. 323. ZOO-a tužbeni zahtjev trebalo u cijelosti odbiti kao neosnovan“.

Presudom Županijskog suda u Splitu br. GŽ-230/2023 od 9.02.2023.g. navodi se: „23. Prvostupanjski sud je pravilno utvrdio zahtjev tužitelja glede utvrđenja ništetnosti odredbi i dijela kojim se određuje obrada kredita u visini od 2.100,00 kuna i jednokratna naknada u visini od 840,00 Eura. Naime, i prema utvrđenju ovog suda, radi se o ugovornim odredbama koje su jasne, lako razumljive i uočljive, zbog čega uopće nije dopušteno ispitivati njihovu poštenost sve sukladno odredbi članka 99. ZZP/07. Isto tako pravilno je prvostupanjski sud utvrdio da se jednokratni trošak obrade kredita u iznosu od 2.100,00 Eura odnose na troškove koje banka ima, a koji se odnose na

troškove u svezi sklapanja ugovora, odnosno troškovi pogona, zaposlenika, a određuju se u rasponu od 2 do 5% a u konkretnom slučaju određeni su u najmanjem iznosu od 2% iznosa kredita, a isto tako pravilan je zaključak kako suprotno odredbama Direktive 93/13 EEZ-a nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima nije isključeno da se na teret potrošača stave troškovi zajmodavca koji su povezani sa zajmodavčevom djelatnošću kao što su troškovi infrastrukture ili osoblja. Stoga tuženik i prema utvrđenju ovog suda nije bio obvezan detaljno navesti prirodu svake usluge koju pruža u obliku protučinidbe za troškove koje snosi potrošač, a važno je da su te odredbe sastavljene kod potrošača na način da ne stvaraju zabunu kada je riječ o njegovim obvezama ili ekonomskim posljedicama slijedom čega su upravo iz navedenih ugovornih odredbi tužitelji mogli bez ikakvih dvojbi i nejasnoća procijeniti ekonomske posljedice takvih odredbi te obveze koje proizlaze na temelju takvih ugovornih odredbi.“

b) Nadalje, članak 3. Zakona o javnom bilježništvu te članak 230. Zakona o parničnom postupku navode da javnobilježnički akt ima dokaznu snagu javne isprave, odnosno istinit je, stoga sadržaj predmetnog Ugovora o kreditu predstavlja pravu volju tužitelja, sve dok ne dokaže neistinitost javne isprave sukladno odredbama zakona, a o istome govori i presuda VS RH poslovni broj: Rev 895/2003, navodeći sljedeće:

„kao takva potpisala kako Sporazum tako i akt o solemnizaciji, što je predstavljalo odraz njene stvarne volje. Upravo zato nema pretpostavki niti za ništavost pojedinih odredbi Sporazuma, niti za poboynost ovog..“, stoga je jasno kako je tužitelj potpisivanjem predmetnog Ugovora o kreditu iskazao svoju pravu volju, te podnošenjem tužbe dovodi u pitanje osnovni smisao i sigurnost u pravnom prometu ugovora koji se solemniziraju, obzirom da isti ima snagu ovršnog javnobilježničkog akta. Očigledno je da je tužitelj dobrovoljno pristao i na sklapanje predmetnog Ugovora o kreditu, te na sve odredbe ugovora, obzirom da u nijednom trenutku nije zatražio izmjenu nijedne ugovorne odredbe, refinanciranje kredita ili raskid ugovora.

c) Također, da bi se utvrdilo radi li se o poštenoj, odnosno dopuštenoj odredbi ugovora o naknadi za obradu zahtjeva, potrebno je utvrditi dvije stvari:

1. procjena uzrokuje li određena ugovorna odredba znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača;
2. uzrokuje li ugovorna odredba znatnu neravnotežu suprotno načelu savjesnosti i poštenja, sukladno članku 3. stavku 1. Direktive 93/13 EEZ, odnosno radi li se o uvjetu dobre vjere;

Oba se uvjeta kumulativno moraju ostvariti da bi se radilo o ništetnoj ugovornoj odredbi, o čemu se ovdje ne radi. Naime, sama ugovorna odredba o ulaznoj naknadi je dopuštena i sama po sebi ne može uzrokovati znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja kao potrošača. Time je u cijelosti ostvaren zahtjev transparentnosti. Dakle, u svakom pojedinačnom slučaju je potrebno ispitati eventualnu nepoštenost odredbe ocjenjujući sve okolnosti sklapanja predmetnog ugovora, kako je to navedeno u odluci Europskog suda C-186/16, a radi pravile primjene odredbi Direktive 93/13. Pri tom se ukazuje i na zauzeto shvaćanju o tumačenju direktive izraženo u odluci Europskog suda u spojenom predmetu C-224/19 i C-259/19. Presudom Europskog suda broj C-565/21 navodi se Članak 3. stavak 1. Direktive 93/13 treba tumačiti na način da mu se: ne protivi nacionalna sudska praksa prema kojoj ugovorna odredba koja u skladu s relevantnim nacionalnim propisom predviđa da zajmoprimac plaća naknadu za obradu zahtjeva, čiji je cilj naknada za

usluge povezane s ispitivanjem, sastavljanjem i pojedinačnom obradom zahtjeva za zajam ili kredit, može, ovisno o okolnostima slučaja, ne uzrokovati, na štetu potrošača, znatnu neravnotežu u pravima i obvezama stranaka koji proizlaze iz ugovora, pod uvjetom da moguće postojanje takve neravnoteže bude predmet učinkovitog nadzora nadležnog suda, u skladu s kriterijima koji proizlaze iz sudske prakse Suda. Presudom Europskog suda broj C-621/17 od 03. listopada 2019. godine navedeno je da kreditna institucija ne mora klijentu prikazati niti strukturu troškova niti ekonomsku opravdanost prilikom ugovaranja naknade. Tako i u odluci Europskog suda broj C-84/19 se navodi kako pružatelj usluge nije obavezan detaljno navesti prirodu svake usluge koju pruža u obliku protučinidbe za troškove koje na temelju ugovornih odredbi snosi potrošač, kao što su to „provizija” ili „početna naknada”. Međutim, kako bi se ispunila obveza transparentnosti, važno je da se priroda usluga koje su stvarno pružene može razumno shvatiti ili izvesti iz cjelokupnog ugovora. Dakle, konkretna ugovorna odredba je u skladu s prisilnom propisom, tada važećim Zakonom o bankama, što je potvrđeno priloženim odlukama Trgovačkog i Županijskog suda. Tako i presuda Županijskog suda u Splitu posl. br. GŽ 230/2023-3 od 09. veljače 2023. godine; Isto tako pravilno je prvostupanjski sud utvrdio da se jednokratni trošak obrade kredita u iznosu od 2.100,00 Eura odnose na troškove koje banka ima, a koji se odnose na troškove u svezi sklapanja ugovora, odnosno troškovi pogona, zaposlenika, a određuju se u rasponu od 2 do 5% a u konkretnom slučaju određeni su u najmanjem iznosu od 2% iznosa kredita, a isto tako pravilan je zaključak kako suprotno odredbama Direktive 93/13 EEZ-a nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima nije isključeno da se na teret potrošača stave troškovi zajmodavca koji su povezani sa zajmodavčevom djelatnošću kao što su troškovi infrastrukture ili osoblja. Stoga tuženik i prema utvrđenju ovog suda nije bio obavezan detaljno navesti prirodu svake usluge koju pruža u obliku protučinidbe za troškove koje snosi potrošač, a važno je da su te odredbe sastavljene kod potrošača na način da ne stvaraju zabunu kada je riječ o njegovim obvezama ili ekonomskim posljedicama slijedom čega su upravo iz navedenih ugovornih odredbi tužitelji mogli bez ikakvih dvojbi i nejasnoća procijeniti ekonomske posljedice takvih odredbi te obveze koje proizlaze na temelju takvih ugovornih odredbi. Tuženik je istaknuo da naplaćena sporna naknada za obradu kreditnog zahtjeva ne uzrokuje neravnotežu među ugovornim stranama jer je isti neznatan u odnosu na ukupni isplatu koju je primio tužitelj. Stoga se ne može govoriti da bi u konkretnom slučaju na strani tužitelja nastala znatna šteta niti se može govoriti da bi došlo do bilo kakve neravnoteže u pravima ugovornih strana.

d) Tuženik je istaknuo da prigovara da bi tužitelj imao status potrošača, dok to i ne dokaže. Prema Zakonu o zaštiti potrošača koji je bio na snazi, odredba o kojoj se navodno nije pregovaralo mogla bi biti ništetna samo ukoliko je takvo što suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, dok tu znatnu neravnotežu tužitelj ničim nije dokazao. Posebno je istaknuo da je u konkretnom slučaju došlo do zatvaranja obveze odnosno ispunjenja ugovora u cijelosti te je u primjeni članak 326. stavak 2. Zakona o obveznim odnosima uslijed čega se ništetnost više ne može isticati, da je tužitelj bio upoznat s uvjetima ugovora i posljedicama koje iz tog ugovora proizlaze. Isto tako, tužitelj u tužbi nije naveo konkretne negativne posljedice koje su nastupile, a koje nije mogao previdjeti, odnosno s kojima nije bio upoznat prilikom potpisivanja i sklapanja ugovora o kreditu.

Tuženik je osporavao zatraženi tijek kamata, osobito onih kojih se zahtijevaju prije podnošenja tužbenog zahtjeva jer da tuženik nije pao u zakašnjenje prema tužitelju, niti mu je obveza koju bi trebao ispuniti uopće izvjesna ili poznata, slijedom čega nema govora o zakašnjenju tuženika. Nadalje, kada se uzme u obzir da je tuženik cijelo vrijeme trajanja ugovora postupao sukladno pozitivnim propisima, u skladu s dobrom poslovnom praksom, savjesno i pošteno prema svakom svom klijentu, tada tuženik ističe da nema govora da bi morao snositi svojevrsnu „sankciju“ u vidu plaćanja kamata. Ukoliko se bilo kakva obveza utvrdi prema tuženiku, tada je on za tu obvezu saznao tek primitkom presude, kada će mu sada neodrediva obveza biti pretvorena u novčanu obvezu, slijedom čega sud može obvezati tuženika na plaćanje kamata tek od dana donošenja prvostupanjske presude.

Tako i Vrhovni sud potvrđuje i u odluci posl.br. Rev-2781/2011 od 16. ožujka 2015. godine:

„Naime, ugovorne strane iz ugovora o zajmu koji je ništav iz razloga što su njime ugovorne strane protuzakonito ugovorile plaćanje u stranoj valuti treba u smislu odredbe čl.214. ZOO smatrati savjesnim, pa stjecatelju pripadaju zatezne kamate od dana podnošenja zahtjeva.“

Ujedno je ukazao na pravni stav kojeg je Vrhovni sud zauzeo u predmetu Rev-1147/2002 od 21. rujna 2004. godine u pogledu ocjene savjesnosti i tijeka zateznih kamata:

„Kad je u pitanju ugovor o zajmu koji je ništav iz razloga što su njime ugovorne strane protuzakonito ugovorile plaćanje u stranoj valuti, u smislu odredbe čl. 214. ZOO-a ugovorne strane treba smatrati savjesnim, pa stjecatelju pripadaju zatezne kamate od dana podnošenja zahtjeva (pravno stajalište zauzeto na sjednici Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 05. ožujka 2004. godine).

Tužitelj u postupku nije ustvrdio da je zahtjev za vraćanje stavio prije podnošenja tužbe, pa mu zatezna kamata pripada od dana podnošenja tužbe odnosno od idućeg dana od podnošenja tužbe (tužba je podnesena dana 27. ožujka 2001. godine).“ Imajući u vidu navedeno, tuženik je predlagao odbiti tužbu i tužbeni zahtjev uz naknadu troška tuženiku.

3. U dokaznom postupku, sud je izvršio uvid u priležuću dokumentaciju u spisu: Ugovor o kreditu broj 136-172/2005 sa Sporazumom o osiguranju novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretnini od 14. 06. 2005. (list 5-15 spisa), potvrda tuženika od 07. 07. 2025. (list 16 spisa), isplatni nalog od 30. 06. 2005. (list 17 spisa), dokumentaciju predanu po tuženiku uz odgovor na tužbu (list 51-104 spisa) te je saslušao tužitelja kao stranku u svrhu dokazivanja.

4. Tužitelj je u ovom postupku tražio utvrđenje ništetnosti odredbe čl.5 Ugovora o kreditu 136-172/2005, solemniziranog po javnom bilježniku Jagodi Vajdić-Sevšek iz Varaždina 17. 06. 2005. pod posl. brojem OU-765/2005, sklopljenog između tužitelja kao korisnika kredita i prednika tuženika Hypo Alpe Adria bank d.d. Zagreb, Slavenska avenija 6, Podružnica Varaždin, Zagrebačka 61, sada ADDIKO BANK d.d., Slavenska avenija 6, 10 000 Zagreb, OIB:14036333877, kao kreditora, a u dijelu koji glasi: “Prije isplate kredita odbijaju se od iznosa kredita jednokratni troškovi obrade u iznosu od

1,25% iznosa kredita“ te navedena odredba ne proizvodi pravni učinak za ugovorne strane.

5. Nesporno je da je tužitelj kao korisnik kredita s prednikom tuženikom 14. 06. 2005. zaključio Ugovor o kreditu broj: 136-172/2005 sa Sporazumom o osiguranju novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretnini (dalje: Ugovor o kreditu) i da je člankom 5. Ugovora o kreditu ugovoreno da se prije isplate kredita odbijaju troškovi obrade u iznosu od 1,25% jednokratno.

6. Tuženik je prigovorio da bi tužitelj imao status potrošača, dok to i ne dokaže.

7. Prema čl.3. st.1. toč.1. Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine broj: 96/2003-dalje: ZZP), važećem u vrijeme zaključenja predmetnog Ugovora o kreditu, potrošač je svaka fizička osoba koja sklapa pravni posao na tržištu, u svrhe koje nisu namijenjene njegovom zanimanju niti njegovoj poslovnoj aktivnosti ili poduzetničkoj djelatnosti.

8. Na ročištu 21. 9. 2026., tužitelj je iskazao da je od tada HYPO ALPE ADRIA BANK tražio kredit radi kupnje stana negdje 2005. godine, a koji je i kupio iz sredstava odobrenih mu Ugovorom o kreditu, da u vrijeme uzimanja kredita nije bio obrtnik, niti se netko od članova njegove obitelji bavio obrtništvom, niti je prostor stana korišten u druge namjene osim za stanovanje. Da je kredit odobren u svrhu kupovine stana, navedeno je i u čl. 2. Ugovora o kreditu.

9. Stoga je status tužitelja kao potrošača u vrijeme zaključenja predmetnog ugovora o kreditu nesporan.

10. Što se tiče tužbenog zahtjeva radi utvrđenja ništetnosti (dijela) čl.5 Ugovora o kreditu 136-172/2005, solemniziranog po javnom bilježniku Jagodi Vajdić-Sevšek iz Varaždina 17.06.2005. pod posl.brojem OU-765/2005, valja reći da neosnovano tuženik tvrdi da je sporna ugovorna odredba jasna, razumljiva i lako uočljiva te da ne uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama među strankama.

11. Prema odredbi čl.81. st.2. i 3. ZZP-a, koji je važio u vrijeme sklapanja predmetnog Ugovora o kreditu, bilo propisano da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, time da se smatra da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaj na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranog standardnog ugovora trgovca.

12. Prema odredbi članka 3. stavak 1. Direktive 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. ugovorna odredbe o kojoj se nisu vodili pojedinačni pregovori smatra se nepoštenom ako u suprotnosti s uvjetom o dobroj vjeri na štetu potrošača prouzroči znatniju neravnotežu u pravima i obvezama stranaka proizašlu iz ugovora, a u članku 5. iste

Direktive u slučaju ugovora u kojem se potrošaču sve ili određene odredbe nude u pisanom obliku, te odredbe moraju biti sročene jasno i razumljivo.

13. Sud EU je u predmetu C-224/19 tumačio članak 3. stavak 1. Direktive 93/13 na način da ugovorna odredba ugovora o zajmu sklopljenog između potrošača i financijske institucije kojom se potrošaču nalaže plaćanje naknade za otvaranje može stvoriti na štetu potrošača znatniju neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih stranaka u suprotnosti sa zahtjevom dobre vjere, tj. bonae fidei, kad financijska institucija ne dokaže da ta naknada odgovara stvarno pruženim uslugama i nastalim troškovima. Tako izražava shvaćanje u presudi od 16. srpnja 2020. u spojenim predmetima C- 224/19 i C-259/19 (u predmetima naplate naknada za obradu kredita - naknade za otvaranje) da članka 2., članka 4. stavak 2. i članka 5. Direktive 93/13 treba tumačiti na način da se ugovorne odredbe koje su obuhvaćene pojmom "glavni predmet ugovora" trebaju shvatiti kao one koje utvrđuju bitne činidbe tog ugovora i koje ga kao takve određuju. Odredbe koje su akcesornog značaja u usporedbi s onima koje definiraju samo bit ugovornog odnosa ne mogu biti obuhvaćene tim pojmom. Stoga proizlazi da ugovorna odredba o naknadi za odobrenje kredita ne ulazi pod pojam "ugovorne odredbe o predmetu ugovora i primjerenosti cijene" te se na istu ne odnosi isključenje testa nepoštenosti. Dakle, Sud Europske unije je svojim presudama potvrdio da je nepošteno bez pregovaranja s potrošačem u tipskom ugovoru ugovarati ulazne naknade o troškovima obrade kredita za koje ne postoji obrazloženje na temelju čega su nastali, koji su netransparentni ili neproporcionalni.

14. Tako je dužnost tuženika kao financijske institucije bila taksativno navesti što sve čini trošak obrade kredita, a ne samo naplatiti naknadu u postotku od odobrenog iznosa kredita prema kojem ključu su veće naknade naplaćivane od korisnika kredita kojima su odobreni veći iznosi kredita za što nema ekonomskog opravdanja, te je to potpuno netransparentna protučinidba za plaćenu naknadu.

15. U odnosu na ništetnost odredbe o naknadi za obradu kredita Vrhovni sud Republike Hrvatske je u svojoj odluci poslovni broj Rev-673/2023-2 od 13. veljače 2024. zauzeo shvaćanje: „Sud ocjenu o tome da je odredba potrošačkog ugovora, kojom se ugovara naknada za obradu kredita, uzrokovala suprotno načelu savjesnosti i poštenja znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača (test nepoštenosti), u smislu odredbe članka 81. stavak 1. Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine“, broj 96/03, dalje u tekstu: ZZP/03) ne može temeljiti isključivo na tome da se radi o odredbi o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo i da trgovac (tuženik) nije dokazao stvarne troškove koje je imao prilikom obrade kredita već je sud prilikom provođenja testa nepoštenosti, dužan uzeti u obzir je li odredba jasna i lako razumljiva te lako uočljiva (zahtjev transparentnosti) te druge okolnosti kao što su narav robe ili usluge koji predstavljaju predmet ugovora, te okolnosti prije i prilikom sklapanja ugovora te ostale ugovore odredbe, sve u smislu odredbi članka 81. stavak 1. ZZP-a u svezi odredbi članka 83. i 85. ZZP-a."- tako i Županijski sud u Splitu u odluci broj: GŽ-2247/2026-3 od 03. rujna 2026.

16. Na ročištu 21. 9. 2026., tužitelj je iskazao da je od tada HYPO ALPE ADRIA BANK tražio kredit radi kupnje stana negdje 2005. godine, a koji je i kupio iz sredstava

odobrenih mu Ugovorom o kreditu, sjećao se da je sa djelatnicom banke razgovarao o iznosu koji mu je potreban, a djelatnica mu je kredit u CHF ponudila kao najpovoljniji, što je prihvatio jer mu je novac bio potreban za kupnju stana, istaknuo je da niti o jednoj ugovornoj odredbi nije pregovarao sa djelatnicom banke, nije se sjećao da bi mu djelatnica banke ugovor pročitala, a istaknuo je i da da je već primjerak ugovora radi ovjere kod javnog bilježnika pričekao u banci i on je isti odnio kod javnog bilježnika, da nije dobio nikakva pojašnjenja o bilo kojoj ugovornoj odredbi, a o utuženoj naknadi uopće nije bilo riječi, niti mu je rečeno da bi ista bila ugovorena i u koju svrhu, sve dok nije vidio da je za neki iznos umanjen isplaćeni kredit, istaknuo je da mu je bilo bitno dobiti kredit radi rješavanja stambenog pitanja, a kako je ugovor bio unaprijed formuliran, smatrao je da je isti vjerodostojan i imao je povjerenje u banku.

17. Analizirajući iskaz tužitelja, sud je utvrdio da tužitelj kao potrošač nije bio u mogućnosti pregovarati s tuženikom u svezi predmetne naknade za obradu kredita, niti mu je itko objasnio na što se ta naknada odnosi i koje troškove pokriva, a niti mu je na temelju jasnih i razumljivih kriterija objašnjena ova odredba ugovora. Dakle, radi se o standardnoj ugovornoj odredbi koju je unaprijed formulirao tuženik i na koju tužitelj kao potrošač nije imao utjecaja, a što je dovelo do znatne neravnoteže u pravima i obvezama između stranaka i to na štetu tužitelja, jer načelo savjesnosti i poštenja općenito znači da su svi sudionici u postupku obveznih odnosa, kao i u konkretnom slučaju, dužni međusobno postupati obzirno i uvažavati interese obiju strana, vodeći pri tome računa o smislu i svrsi obveznih odnosa.

18. Naime, plaćanje naknade za obradu kreditnog zahtjeva u visini od 1,25% od iznosa kredita očito uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača jer se radi o iznosu koji, iako je ugovoren u okviru ukupnog iznosa kredita, tužitelju zapravo nije isplaćen, već mu je za taj iznos umanjena isplata ugovorenog iznosa. Iako u vrijeme sklapanja predmetnog ugovora o kreditu nije postojalo zakonsko ograničenje na ugovaranje predmetne naknade, tuženik, koji je nesporno sastavio predmetnu ugovornu odredbu o troškovima obrade, o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo, nije dokazao opravdanost u postotku od odobrenog iznosa kredita ugovorene visine naknade, što rezultira time da je ta ugovorna odredba suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokovala znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja kao potrošača. Tuženik je prilikom obrade zahtjeva i odobravanja kredita nedvojbeno imao određene troškove, koji se „pokrivaju“ tom naknadom. Međutim sama činjenica da je naknada za obradu zahtjeva i odobravanje kredita određena u postotku od odobrenog iznosa kredita, što znači da korisnici kredita kojima je odobren veći iznos kredita plaćaju višu naknadu, govori u prilog tome da tako ugovornom naknadom za obradu zahtjeva i odobravanje kredita nisu „pokriveni“ stvarni troškovi koje je tuženik imao pri obradi svakog pojedinog zahtjeva i odobravanju kredita. Stoga se u konkretnom slučaju radi o nepoštenoj ugovornoj odredbi u smislu čl.81. st.1. ZZP/03, koja je time sukladno članku 87. stavku 3. ZZP/03 i ništetna (tako i primjerice u odluci Županijskog suda u Zagrebu broj: GŽ-3849/2022-2 od 29. studenoga 2022., odluci Županijskog suda u Varaždinu broj: GŽ-914/2023-2 od 21. ožujka 2024.).

19. Konačno, tuženik nije dokazao tvrdnju da se o spornoj ugovornoj odredbi u unaprijed sastavljenom standardnom ugovoru pojedinačno pregovaralo (čl.81. st.4. ZZP/03).

20. Stoga osnovano tužitelj tvrdi, a kako to obrazlaže u podnesku od 5. 11. 2025. (list 109-112 spisa), da je sporna ugovorna odredba nišetna.

21. Prema čl.323. st.1. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine broj: 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18 i 126/21, 114/22, 156/22 i 155/23-dalje:ZOO-a), u slučaju nišetnosti ugovora svaka ugovorna strana dužna je vratiti drugoj sve ono što je primila na temelju takvog ugovora, a ako to nije moguće, ili ako se narav onoga što je ispunjeno protiv vraćanju, ima se dati odgovarajuća naknada u novcu, prema cijenama u vrijeme donošenja sudske odluke, ako zakon što drugo ne određuje. Zahtjev za vraćanje primljenog po osnovi nišetne ugovorne odredbe pravno se smatra zahtjevom za vraćanje stečenog bez osnove iz čl.1111. ZOO-a.

22. Što se tiče visine utuženog potraživanja, tuženik je već u odgovoru na tužbu naveo kako visina i datum naplaćene naknade u iznosu od 360,82 eura nije sporna.

23. Stoga je tuženik dužan isplatiti tužitelju utuženi iznos sa pripadajućim zateznim kamatama od izvršene uplate do isplate, primjenom čl.1115. ZOO-a jer se tuženik koji je stekao navedeni novčani iznos temeljem dijela nišetne odredbe koju je unio u sadržaj ugovora smatra nepoštenim stjecateljem.

24. Tuženik je istaknuo i prigovor zastare, a koji je neosnovan.

25. Naime, u podnesku od 5. studenoga 2025. (list 109-112 spisa), tužitelj se osnovano poziva na pravno shvaćanje građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 30. siječnja 2020.

26. Tako je Građanski odjel Vrhovnog suda Republike Hrvatske na svojoj sjednici od 30. siječnja 2020. donio Zaključak da zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju nišetnog ugovora, odnosno u slučaju zahtjeva iz članka 323. stavak 1. Zakona o obveznim odnosima /"Narodne novine" broj 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/11 – dalje ZOO/ (članak 104. stavak 1. ZOO/91) kao posljedice utvrđenja nišetnosti ugovora, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena nišetnost ugovora. Stoga zastara restitucijskog zahtjeva s osnova nepoštene odredbe teče od pravomoćnosti ove presude kojom je utvrđena nišetnost, uzimajući pritom u obzir i Objedinjeno pravno shvaćanje VSRH od 31. siječnja 2022. broj: Su-IV-33/2022-2 (tako i u odluci Županijskog suda u Varaždinu broj: GŽ-914/2023-2 od 21. ožujka 2024.).

27. Slijedom navedenog, odlučeno je kao u izreci.

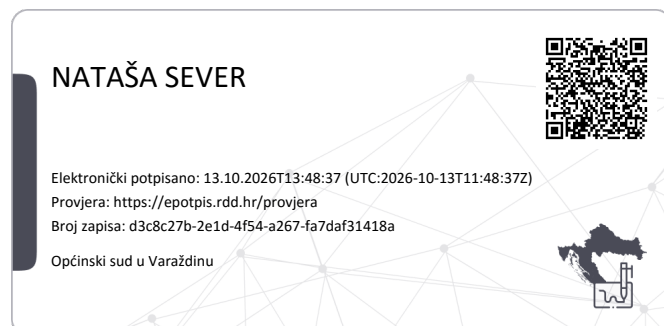
28. Odluku o troškovima ovog postupka, sud je donio temeljem čl.154. st.1. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine broj: 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03,

88/05, 02/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22, 114/22, 155/23 i 146/25-dalje:ZPP-a), primjenjujući važeću Tarifu o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (Narodne novine broj: 138/23 i 107/25).

29. Sud je tužitelju, kao trošak koji je bio potreban za vođenje ovog postupka u smislu čl.155. ZPP-a, priznao trošak sastava tužbe prema Tbr.7.1. Tarife, u iznosu od 100,00 eura, trošak zastupanja na ročištu 18. 6. 2026. i 21. 9. 2026., prema Tbr. 9.1. Tarife, svaki u iznosu od 100,00 eura, trošak sastava obrazloženog podneska od 5. 11. 2025. prema Tbr.8.1.Tarife, u iznosu od 100,00 eura, trošak sudske pristojbe na tužbu u iznosu od 13,27 eura i na presudu u iznosu od 15,00 eura (uzevši u obzir čl.7. st.2. ZOSP-a), a što čini ukupni trošak tužitelja u iznosu od 428,27 eura, koji je, primjenom čl.151. st.3. ZPP-a, uz zatezne kamate od donošenja presude do isplate, tužitelju dosuđen i platež naložen tuženiku.

Ivanec, 13. listopada 2026.

Sutkinja
Nataša Sever

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ove presude, dopuštena je žalba u roku od 15 dana od dana objave presude. Žalba se podnosi ovom sudu, a o istoj odlučuje županijski sud.

Dostaviti:

1. Ivana Kostanjevec Rožmarić, odvjetnica iz Varaždina
2. Krešimir Ćurković, odvjetnik u OD Ćurković i Partneri iz Zagreba

Broj zapisa: **9-3088e-91a01**

Kontrolni broj: **00c1a-d2f13-04a03**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Varaždinu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.